

Repertoriul jurisprudenței

Cauzele conexe T-377/16, T-645/16 și T-809/16

**Hypo Vorarlberg Bank AG, fostă Vorarlberger Landes- und Hypothekbank AG
împotriva
Comitetului unic de rezoluție (SRB)**

Hotărârea Tribunalului (Camera a opta extinsă) din 28 noiembrie 2019

„Uniunea economică și monetară – Uniunea bancară – Mecanism unic de rezoluție a instituțiilor de credit și a anumitor firme de investiții (MUR) – Fond unic de rezoluție (FUR) – Decizia Comitetului unic de rezoluție (SRB) privind contribuțiile *ex ante* pentru anul 2016 – Acțiune în anulare – Afectare directă și individuală – Admisibilitate – Norme fundamentale de procedură – Autentificarea deciziei – Procedura de adoptare a deciziei – Obligația de motivare – Limitarea în timp a efectelor hotărârii”

1. *Acțiune în anulare – Acte supuse căilor de atac – Noțiune – Acte care produc efecte juridice obligatorii – Acte pregătitoare – Excludere – Decizia Comitetului unic de rezoluție (SRB) de stabilire a contribuțiilor ex ante la Fondul unic de rezoluție (FUR) – Caracter definitiv – Includere*
[art. 263 al patrulea paragraf TFUE; Regulamentul nr. 806/2014, art. 67 alin. (4) și art. 70 alin. (2)]

(a se vedea punctele 61, 69, 70 și 205)

2. *Acțiune în anulare – Persoane fizice sau juridice – Acte care le privesc direct și individual – Criterii – Decizia Comitetului unic de rezoluție (SRB) de stabilire a contribuțiilor ex ante la Fondul unic de rezoluție (FUR) – Acțiune formulată de o instituție de credit care nu este destinată a deciziei SRB – Afectare directă și individuală – Admisibilitate*
[art. 263 al patrulea paragraf TFUE; Regulamentul nr. 806/2014, art. 67 alin. (4) și art. 70 alin. (2)]

(a se vedea punctele 62-66, 71-79, 175 și 205)

3. *Acțiune în anulare – Termene – Momentul de la care începe să curgă termenul – Act care nu este nici publicat, nici notificat reclamantului – Cunoașterea exactă a conținutului și a motivelor – Obligația de a solicita textul integral al actului într-un termen rezonabil odată cunoscută existența sa – Respectarea unui termen rezonabil – Criterii de apreciere*
(art. 263 al șaselea paragraf TFUE)

(a se vedea punctele 80-83 și 89-91)

4. *Acțiune în anulare – Motive – Încălcarea unor norme fundamentale de procedură – Lipsa autentificării deciziei atacate – Necesitate de a invoca un prejudiciu sau alte vicii decât lipsa autentificării – Lipsă – Motiv care trebuie invocat din oficiu de instanță*
(art. 263 TFUE)

(a se vedea punctele 111-116, 118 și 134)

5. *Acțiune în anulare – Motive – Încălcarea unor norme fundamentale de procedură – Procedură de adoptare a deciziei atacate, cu încălcarea normelor privind asigurarea respectării normelor fundamentale de procedură inerente oricărei proceduri scrise electronice și oricărei proceduri de adoptare prin consens – Motiv care trebuie invocat din oficiu de instanță*
(art. 263 TFUE)

(a se vedea punctele 152-158)

6. *Acte ale instituțiilor – Motivare – Obligație – Întindere – Decizia Comitetului unic de rezoluție (SRB) de stabilire a contribuțiilor ex ante la Fondul unic de rezoluție (FUR)*
[art. 296 TFUE; Regulamentul nr. 806/2014, art. 67 alin. (4) și art. 70 alin. (2)]

(a se vedea punctele 172-174, 176, 177, 182, 197, 199, 206, 209 și 210)

7. *Acțiune în anulare – Hotărâre de anulare – Efecte – Limitare de către Curte – Decizia Comitetului unic de rezoluție (SRB) de stabilire a contribuțiilor ex ante la Fondul unic de rezoluție (FUR) – Anulare care determină repunerea în discuție a percepției de sume de bani în temeiul actului anulat – Risc de a se aduce atingere securității juridice a intereselor în cauză – Lipsă*
(art. 264 al doilea paragraf TFUE)

(a se vedea punctele 220-222)

Rezumat

În Hotărârea din 28 noiembrie 2019, Hypo Vorarlberg Bank/SRB (T-377/16, T-645/16 și T-809/16), pronunțată în cameră extinsă, Tribunalul a admis acțiunea în cauză T-377/16, introdusă de o instituție de credit, având ca obiect anularea a două decizii ale Comitetului unic de rezoluție (SRB), prima prin care s-a stabilit quantumul contribuțiilor *ex ante* pentru anul 2016 la Fondul unic de rezoluție (FUR), iar a doua prin care s-a procedat la o ajustare a acestor contribuții. În schimb, Tribunalul a respins acțiunile în cauzele T-645/16 și T-809/16 ca fiind inadmisibile din motive de litispendență.

Această cauză se înscrie în cadrul celui de al doilea pilon al uniunii bancare, referitor la mecanismul unic de rezoluție instituit prin Regulamentul nr. 806/2014¹. Mai specific, această

¹ Regulamentul (UE) nr. 806/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 iulie 2014 de stabilire a unor norme uniforme și a unei proceduri uniforme de rezoluție a instituțiilor de credit și a anumitor firme de investiții în cadrul unui mecanism unic de rezoluție și al unui fond unic de rezoluție și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1093/2010 (JO 2014, L 225, 30.7.2014, p. 1).

cauză privește FUR instituit prin acest regulament². FUR este finanțat din contribuțiile instituțiilor percepute la nivel național sub forma, printre altele, a contribuțiilor *ex ante*³.

Reclamanta, Hypo Vorarlberg Bank AG, este o instituție de credit stabilită într-un stat membru care participă la mecanismul unic de supraveghere. Prin decizia din 15 aprilie 2016, SRB a decis cuantumul contribuției *ex ante* a fiecărei instituții, printre care și reclamanta, pentru anul 2016. Prin avizul de percepere din 26 aprilie 2016, autoritatea națională de rezoluție (ANR) austriacă a obligat reclamanta la plata cuantumului determinat. Prin decizia din 20 mai 2016, însoțită de o anexă care indica noile sume, SRB a redus contribuția reclamantei. Printr-un al doilea aviz de percepere din 23 mai 2016, ANR austriacă a indicat reclamantei că contribuția sa a făcut obiectul unui calcul eronat și că ar fi plătit o contribuție prea ridicată. Avizul preciza în plus că această sumă urma să fie rambursată abia în anul 2017. Reclamanta a introdus o acțiune având ca obiect anularea celor două decizii ale SRB, în măsura în care acestea o privesc.

Mai întâi, Tribunalul a respins excepția de inadmisibilitate ridicată de SRB, întemeiată pe pretinsa lipsă a calității procesuale active a reclamantei, precum și pe cauza de inadmisibilitate întemeiată pe decăderea din dreptul de a formula acțiunea în anulare. În schimb, Tribunalul a admis argumentul litispendenței invocat de SRB.

Examinând problema calității procesuale active a reclamantei, Tribunalul a statuat că, în pofida faptului că numai ANR-urile sunt destinate, în sensul articolului 263 al patrulea paragraf TFUE, ale deciziilor atacate, instituțiile, printre care și reclamanta, sunt totuși vizate individual și direct, întrucât, pe de o parte, deciziile menționează nominal fiecare dintre instituții și stabilesc sau, în cazul celei de a doua decizii, ajustează contribuția sa individuală și, pe de altă parte, ANR-urile nu dispun de nicio marjă de apreciere în ceea ce privește cuantumul contribuțiilor individuale și de nicio posibilitate de a proceda la o modificare a acestor cuantumuluri, pe care sunt ținute să le colecteze de la instituțiile respective.

În ceea ce privește respectarea termenului de introducere a acțiunii împotriva unor decizii nepublicate și necomunicate reclamantei, Tribunalul a considerat că aceasta din urmă efectuase, într-un termen rezonabil de la momentul la care a luat cunoștință de existența deciziilor atacate, mai multe cereri prin care urmărea obținerea textului integral, ceea ce condiționează momentul de la care începe să curgă termenul de introducere a acțiunii prevăzut la articolul 263 al șaselea paragraf TFUE, care corespunde momentului la care reclamanta a luat cunoștință cu exactitate de conținutul și de motivele actului în cauză. În plus, termenul de introducere a acțiunii prevăzut la articolul 263 al șaselea paragraf TFUE se distinge de termenul rezonabil în cursul căruia trebuie solicitată comunicarea actelor.

În ceea ce privește litispendența, după ce a amintit că o acțiune ulterioară între aceleași părți, întemeiată pe aceleași motive și având ca obiect anularea aceluiași act, trebuie respinsă ca inadmisibilă, Tribunalul a arătat că condiția privind identitatea părților privește părțile principale, iar nu intervenientele, și că condiția privind identitatea actului este îndeplinită atunci când obiectul cauzei ulterioare este inclus în cel al cauzei anterioare.

Ținând seama de aceste considerații, Tribunalul a declarat admisibilă acțiunea în cauza T-377/16 și inadmisibile din motive de litispendență cauzele T-645/16 și T-809/16.

² Articolul 67 alineatul (1) din Regulamentul nr. 806/2014.

³ Articolul 67 alineatul (4) din Regulamentul nr. 806/2014.

Cu privire la fond, examinând motivul de ordine publică întemeiat pe încălcarea normelor fundamentale de procedură la adoptarea actelor, Tribunalul a constatat că, în lipsa probei din partea SRB a semnăturii electronice a deciziilor atacate, cerința autentificării nu a fost îndeplinită. În consecință, Tribunalul a anulat deciziile menționate.

În această privință, Tribunalul a amintit jurisprudența Curții potrivit căreia, întrucât elementul intelectual și elementul formal constituie un tot indisociabil, punerea în formă scrisă a actului este expresia necesară a voinței autorității care îl adoptă. Autentificarea actului are drept scop asigurarea securității juridice prin consolidarea textului adoptat de autor. Curtea a statuat de asemenea că încălcarea unei norme fundamentale de procedură constă în simpla lipsă de autentificare a actului, fără a fi necesar să se stabilească, în plus, că actul este afectat de un alt viciu sau că lipsa autentificării a cauzat un prejudiciu celui care o invocă și că controlul respectării formalității autentificării și, astfel, a caracterului cert al actului este o condiție prealabilă oricărui alt control precum cel al competenței autorului actului, al respectării principiului colegialității sau al respectării obligației de motivare a actelor. Dacă instanța Uniunii constată, la examinarea actului prezentat în fața sa, că acesta nu a fost autentificat în mod legal, aceasta are obligația de a invoca din oficiu motivul întemeiat pe încălcarea unei norme fundamentale de procedură constând în lipsa autentificării corespunzătoare și de a anula, în consecință, actul afectat de un astfel de viciu. În această privință, nu are importanță aspectul că lipsa autentificării nu a cauzat niciun prejudiciu uneia dintre părțile din litigiu.

În plus, Tribunalul a constatat că procedura de adoptare a primei decizii atacate a fost condusă cu încălcarea vădită a cerințelor procedurale referitoare la aprobarea acestei decizii de către membrii sesiunii executive a SRB și la obținerea acestei aprobări. În ceea ce privește o procedură de adoptare prin consens, Tribunalul a observat că decizia nu poate fi adoptată fără să se fi stabilit cel puțin că toți membrii organului competent au putut lua cunoștință în prealabil de proiectul de decizie. Această procedură necesită indicarea unui termen care să le permită membrilor menționați să își exprime poziția cu privire la proiect. Tribunalul a constatat că aceste norme de procedură, prin care se urmărește asigurarea respectării normelor fundamentale de procedură inerente oricărei proceduri de adoptare prin consens, au fost încălcate în speță. Acesta a observat că respectivele încălcări au un impact direct asupra securității juridice, întrucât nu s-a stabilit că decizia astfel adoptată a făcut obiectul unei aprobări din partea organului competent sau chiar al unei luări la cunoștință prealabile de către toți membrii săi. Potrivit Tribunalului, nerespectarea unor astfel de norme de procedură necesare pentru exprimarea consimțământului constituie o încălcare a normelor fundamentale de procedură pe care instanța Uniunii o poate examina din oficiu.

În sfârșit, Tribunalul a statuat că deciziile atacate trebuie anulate în temeiul mai multor încălcări ale obligației de motivare. Tribunalul a precizat în această privință că revine SRB, autor al acestor decizii, sarcina de a le motiva. Această obligație de motivare nu poate fi delegată ANR-urilor, iar încălcarea acestora nu poate fi remediată de către acestea, în caz contrar nefiind respectată calitatea SRB de autor al acestor decizii și responsabilitatea sa în acest sens și generându-se – ținând seama de diversitatea ANR-urilor – un risc de inegalitate de tratament între instituții în ceea ce privește motivarea deciziilor SRB.